

Update: Ruimte voor Sport in Utrecht

Actualisatie van Capaciteit binnensport Utrecht (Wezenberg-Hoenderkamp, 2014)
en Ruimte voor Sport in Utrecht (Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg, 2016)

Björn Schadenberg
Remco Hoekman

Update: Ruimte voor Sport in Utrecht

Actualisatie van Capaciteit binnensport Utrecht (Wezenberg-Hoenderkamp, 2014) en
Ruimte voor Sport in Utrecht (Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg, 2016)

in opdracht van de gemeente Utrecht

Björn Schadenberg
Remco Hoekman

Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

*Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
2.	Binnensport	9
2.1	Aanbod	9
2.2	Behoeftebepaling	10
3.	Buitensport	13
3.1	Voetbal	13
3.2	Hockey	16
3.3	Handbal	16
3.4	Korfbal	17
3.5	Honk- en softbal	17
4.	Conclusies	19
	Referentielijst	21

1. Inleiding

Het Mulier Instituut heeft in 2014 voor de gemeente Utrecht de toekomstige behoefte aan binnensportruimte (Wezenberg-Hoenderkamp, 2014) en in 2016 de toekomstige behoefte aan buitensportruimte (Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg, 2016) in kaart gebracht. Deze rapportages zijn gebaseerd op inmiddels verouderde bevolkingsprognoses. Nieuwe bevolkingsprognoses laten een grotere groei van de Utrechtse bevolking zien (tabel 1.1). De nieuwe prognoses laten richting 2020 voornamelijk een snellere groei zien voor de wijken Noordwest, Binnenstad en Leidsche Rijn (tabel 1.2). Op langere termijn (2030 en 2035) laten de nieuwe prognoses in het bijzonder een grotere bevolkingsgroei zien in West, Overvecht en Zuidwest.

Tabel 1.1 Vergelijking oude en nieuwe bevolkingsprognoses, gemeente

	2015 (waargenomen)	2020 (prognose)	2030 (prognose)	2035 (prognose)
Oude bevolkingsprognose	334.295	355.182	394.510	405.196
% verandering t.o.v. 2015		+6,2%	+18,0%	+21,2%
Nieuwe bevolkingsprognose	334.295	360.627	406.885	416.657
% verandering t.o.v. 2015		+7,9%	+21,7%	+24,6%

Bron: Gemeente Utrecht (2015), Bevolkingsprognose 2015 & WistUdata (2017)

Bewerking: Mulier Instituut

Tabel 1.2 Vergelijking oude en nieuwe bevolkingsprognoses, wijken

Wijk	2015 Waargenomen	Toename t.o.v. 2015					
		2020		2030		2035	
		Oud	Nieuw	Oud	Nieuw	Oud	Nieuw
West	28.554	6%	5%	12%	20%	12%	25%
Noordwest	43.849	2%	6%	8%	13%	16%	14%
Overvecht	33.732	3%	4%	14%	18%	14%	22%
Noordoost	37.624	6%	8%	8%	13%	9%	14%
Oost	32.165	1%	-2%	11%	14%	13%	14%
Binnenstad	17.571	2%	11%	21%	23%	31%	33%
Zuid	27.200	7%	6%	12%	11%	12%	12%
Zuidwest	37.263	6%	5%	22%	28%	27%	38%
Leidsche Rijn	30.084	22%	32%	66%	71%	74%	70%
Vleuten-De Meern	46.253	7%	7%	15%	16%	17%	16%
Gemeente Utrecht	334.295	6%	8%	18%	22%	21%	25%

Bron: Gemeente Utrecht (2015), Bevolkingsprognose 2015 & WistUdata (2017)

Bewerking: Mulier Instituut

De gemeente Utrecht heeft het Mulier Instituut gevraagd om te bezien wat de gevolgen zijn voor de uitkomsten van de benoemde rapporten als de nieuwe bevolkingsprognoses worden toegepast. De uitgangssituaties en de onderzoeksmethodes zoals die zijn beschreven in Wezenberg-Hoenderkamp (2014) en Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016) worden gebruikt, waarbij de nieuwe bevolkingsprognoses worden benut om te bezien in hoeverre die tot andere behoefte-ramingen leiden voor 2020, 2030 en 2035. Verder hebben we reeds uitgevoerde aanpassingen en geplande aanpassingen in de ruimte voor de binnen- en buitensport voor de jaren 2020, 2030 en 2035 in de vergelijkingen meegenomen om een adequaat beeld te geven van het aanbod in die jaren, gegeven de nu beschikbare kennis.

2. Binnensport

2.1 Aanbod

Sinds de publicatie van Wezenberg-Hoenderkamp (2014) heeft in het binnensportaanbod in de gemeente Utrecht een aantal mutaties plaatsgevonden. Sporthal Lunetten wordt niet meer beheerd door de gemeente. Nieuw zijn de gymzalen Onder De Bogen (in de wijk Leidsche Rijn), Afrikalaan (Zuid-West), Johan Wagenaarkade (West) en Pagodedreef (Overvecht). Vervallen zijn de gymzalen Beiroetdreef (in de wijk Overvecht), Marco Pololaan (Zuid-West), Pagelaan (Oost), Teun de Jagerdreef (Overvecht), Victor Hugoplantsoen (West) en Winterboeidreef (Overvecht). In de planning staat de bouw van de gymzalen Rijnvliet (in de wijk Leidsche Rijn) en Boadreef/Santa Cruzdreef (Overvecht) en Sporthal Loevenhoutsewijk (Noord-West). Bij de realisatie van Sporthal Loevenhoutsedijk vervalt de gymzaal Laan van Chartroise (in de wijk Noord-West). Het aantal binnensportaccommodaties in de gemeente Utrecht, met de bovenstaande gerealiseerde en geplande mutaties, staat in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Aantal sportaccommodaties gemeente Utrecht, per wijk, 2017

Wijk	Sport- hallen	Sport- zalen	Gym- zalen	Opmerking
Noord-Oost	1 (1)	1 (1)	8 (2)	
Overvecht	1 (0)		*12 (5)	* inclusief Gymzaal Boadreef (circa 2018)
Noord-West	^a 2 (0)	1 (0)	^b 10 (3)	^a inclusief Sporthal Loevenhoutsedijk (half 2018) ^b exclusief gymzaal Laan van Chartroise (half 2018)
Oost	*5 (3)		14 (11)	* exclusief Atletiekhal Galgenwaard
Binnenstad			1 (0)	
Zuid	2 (1)		6 (1)	
Zuid-West	*2 (0)	1 (0)	13 (8)	* exclusief Turnhal Grebbeberglaan
West			7 (3)	
Leidsche Rijn	1 (0)	3 (0)	5 (*1)	* inclusief Gymzaal Rijnvliet (2019-2020)
Vleuten-De Meern	5 (1)	3 (0)	*7 (0)	* inclusief Schakelzaal Cultuurcampus
Gemeente Utrecht	19 (6)	9 (1)	83 (34)	

Noot: Tussen haakjes staat het aantal particuliere hallen, dus 5 (3) betekent dat er 5 sporthallen zijn, waarvan 3 particulier.

Vergelijking Database Sportaanbod (DSA)

De Database SportAanbod (DSA) omvat alle geregistreerde sportaccommodaties in Nederland (ruim 22.000). Zo zijn er in Nederland volgens de DSA 4.100 gymzalen, 689 sportzalen en 1.841 sporthallen. Wanneer met zaalsporteenheden wordt gewerkt, zijn er in Utrecht 158 zaalsporteenheden. Hierbij is een gymzaal één zaalsporteenheid, een sportzaal telt voor twee zaalsporteenheden en een sporthal telt voor drie zaalsporteenheden.

De 158 zaalsporteenheden in de gemeente Utrecht komen overeen met twaalf zaalsporteenheden per 25.000 inwoners (alle leeftijden). Dit zijn er vier minder dan het landelijke gemiddelde. De gemeente

beschikt ten opzichte van de VSG-regio Utrecht over relatief weinig binnensportaccommodaties. De andere gemeenten in Nederland met 200.000 inwoners of meer hebben een vergelijkbare hoeveelheid binnensportaccommodaties ten opzichte van het aantal inwoners (tabel 2.2).

Tabel 2.2 Vergelijking landelijke cijfers binnensportaccommodaties

	Accommodaties			Zaalsporteenheden	
	Gymzaal	Sportzaal	Sporthal	Absoluut	Per 25.000 inwoners
Gemeente Utrecht	83	9	19	158	12
VSG-regio Utrecht	297	43	127	764	15
Gemeenten met 200.000 inwoners of meer	751	58	214	1509	13
Nederland	4.100	689	1.841	11.001	16

Bron: DSA 2016

2.2 Behoeftebepaling¹

De gemeente Utrecht had in 2015 een minimumbehoefte, op basis van één sporthal per 20.000 inwoners (6 jaar en ouder), van zestien (15,4) sporthallen (tabel 2.3). Met negentien sporthallen voldoet de gemeente op stadsniveau aan deze norm, ook zonder de nog te realiseren Sporthal Loevenhoutsedijk. De maximumbehoefte, op basis van één sporthal per 15.000 inwoners (6 jaar en ouder), bedraagt 21 (20,5) sporthallen. Dit vertaalt zich naar een tekort van twee sporthallen (waarbij Sporthal Loevenhoutsedijk is meegenomen).

Op basis van de minimumbehoefte zal richting 2030 een balans tussen vraag en aanbod worden bereikt (tabel 2.3), conform de constatering die op basis van de oude bevolkingsprognoses is gemaakt. De nieuwe bevolkingsprognoses leiden wel tot een snellere en grotere toename in de behoefte aan sporthallen ten opzichte van de oude bevolkingsprognoses. De maximumbehoefte bedraagt 25 (25,0) sporthallen in 2030. Dit vertaalt zich naar een tekort van zes sporthallen.

De druk op de sporthallen wordt verhoogd door het (huidige en toekomstige) tekort aan sportzalen², en in mindere mate het tekort in de gemeente aan gymzalen³ (tabel 2.3). Daartegenover worden atletiekhal Galgenwaard en turnhal Grebbeberglaan niet in de vergelijking meegenomen, terwijl deze wel een deel van de vraag naar binnensportruimte opvangen.

¹ De behoeftebepaling voor sport- en gymzalen is niet opgenomen in Wezenberg-Hoenderkamp (2014).

² Net als voor de sporthallen is voor sportzalen uitgegaan van de minimumbehoefte (één sportzaal per 12.500 inwoners). De maximumbehoefte (één sportzaal per 10.000 inwoners) bedraagt voor 2015 31 (30,8) sportzalen ten opzichte van een minimumbehoefte van 25 (24,6).

³ Het draagvlak van gymzalen bedraagt 3.000 inwoners (één gymzaal per 3.000 inwoners).

Tabel 2.3 Vraag- en aanbodanalyse binnensportaccommodaties gemeente Utrecht, 2015, 2020 en 2030, op basis van Planologische Kengetallen

Type	Aanbod	Behoefte			Overshot (+) / tekort (-)						
		2015	2020	2030	2015.	2020	2030				
Sporthallen	19	15,4	16,3	16,7	18,2	18,8	+3,6	+2,7	+2,3	+0,8	+0,2
Sportzalen	9	24,6		26,7		30,1	-15,6		-17,7		-21,1
Gymzalen	83	102,7		111,1		125,3	-19,7		-28,0		-42,0
<i>Zaalsporteenheden</i>	<i>158</i>	<i>198,2</i>		<i>214,3</i>		<i>241,7</i>	<i>-40,2</i>		<i>-56,3</i>		<i>-83,7</i>

Noot: De behoefte moet gezien worden als een ondergrens, omdat gerekend is met de minimumvarianten van de Planologische Kengetallen.

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses.

Wijkniveau

Op wijkniveau bestaat in 2015 een overshot aan sporthallen in Oost en Vleuten-De Meern, en in mindere mate in Zuid en Zuid-West. De overige wijken hebben een tekort, waarbij het tekort in West het grootst is (tabel 2.4). Vanwege het kleine aanbod van sportzalen in de gemeente Utrecht, heeft elke wijk, met uitzondering van Leidsche Rijn, een tekort aan sportzalen (tabel 2.5). In Overvecht, Oost en Zuid-West, en in mindere mate in West, is een overshot aan gymzalen. De overige wijken hebben een tekort, waarbij het tekort in Binnenstad en Vleuten-De Meern het grootst is (tabel 2.6).

Richting 2030 neemt de behoefte in Leidsche Rijn het snelst toe. Het tekort aan sporthallen in Leidsche Rijn in 2030 is, zonder verdere mutaties in het aanbod, op een vergelijkbaar niveau als in Noord-Oost, Binnenstad en West in 2030 (tabel 2.4). In 2030 heeft Leidsche Rijn, vergeleken met de andere wijken, het kleinste tekort aan sportzalen (tabel 2.5). Het tekort aan gymzalen is daarentegen het grootst (tabel 2.6).

Tabel 2.4 Vraag-aanbodanalyse sporthallen, Utrechtse wijken, 2015, 2020 en 2030

Wijk	Aantal sporthallen	Behoefte			Overshot (+) / tekort (-)				
		2015	2020	2030	2015	2020	2030		
Noord-Oost	1	1,7	1,9	2,0	-0,7	-0,8	-0,9	-0,9	-1,0
Overvecht	1	1,5	1,6	1,8	-0,5	-0,6	-0,7	-0,7	-0,8
Noord-West	2	2,0	2,2	2,3	-	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3
Oost	5	1,5	1,5	1,7	+3,5	+3,5		+3,3	
Binnenstad	0	0,8	0,9	1,0	-0,8	-0,9		-1,0	
Zuid	2	1,3	1,3	1,4	+0,7	+0,7		+0,6	
Zuid-West	2	1,7	1,8	2,2	+0,3	+0,2	-0,1	-0,1	-0,2
West	0	1,3	1,4	1,6	-1,3	-1,4	-1,5	-1,5	-1,6
Leidsche Rijn	1	1,3	1,8	2,3	-0,3	-0,6	-0,8		-1,3
Vleuten-De Meern	5	2,1	2,3	2,5	+2,9	+2,7	+2,5	+2,5	+2,6

Noot: De behoefte moet gezien worden als een ondergrens, omdat gerekend is met de minimumvariant van de Planologische Kengetallen.

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses.

Tabel 2.5 Vraag-aanbodanalyse sportzalen, Utrechtse wijken, 2015, 2020 en 2030

Wijk	Aantal sportzalen	Behoefte			Overschot (+) / tekort (-)		
		2015	2020	2030	2015	2020	2030
Noord-Oost	1	2,8	3,0	3,1	-1,8	-2,0	-2,1
Overvecht	0	2,5	2,6	2,9	-2,5	-2,6	-2,9
Noord-West	1	3,3	3,4	3,7	-2,3	-2,4	-2,7
Oost	0	2,4	2,4	2,7	-2,4	-2,4	-2,7
Binnenstad	0	1,4	1,5	1,7	-1,4	-1,5	-1,7
Zuid	0	2,0	2,1	2,2	-2,0	-2,1	-2,2
Zuid-West	1	2,7	2,9	3,5	-1,7	-1,9	-2,5
West	0	2,1	2,2	2,5	-2,1	-2,2	-2,5
Leidsche Rijn	3	2,1	2,8	3,7	+0,9	+0,2	-0,7
Vleuten-De Meern	3	3,3	3,6	3,9	-0,3	-0,6	-0,9

Noot: De behoefte moet gezien worden als een ondergrens, omdat gerekend is met de minimumvariant van de Planologische Kengetallen.

Tabel 2.6 Vraag-aanbodanalyse gymzalen, Utrechtse wijken, 2015, 2020 en 2030

Wijk	Aantal gymzalen	Behoefte			Overschot (+) / tekort (-)		
		2015	2020	2030	2015	2020	2030
Noord-Oost	8	11,6	12,6	13,0	-3,6	-4,6	-5,0
Overvecht	12	10,3	10,7	12,0	1,7	1,3	0,0
Noord-West	10	13,6	14,4	15,3	-3,6	-4,4	-5,3
Oost	14	10,2	10,0	11,5	3,8	4,0	2,5
Binnenstad	1	5,7	6,3	6,9	-4,7	-5,3	-5,9
Zuid	6	8,4	8,9	9,3	-2,4	-2,9	-3,3
Zuid-West	13	11,4	12,1	14,7	1,6	0,9	-1,7
West	7	8,8	9,2	10,5	-1,8	-2,2	-3,5
Leidsche Rijn	5	8,9	11,8	15,5	-3,9	-6,8	-10,5
Vleuten-De Meern	7	13,8	15,1	16,4	-6,8	-8,1	-9,4

3. Buitensport

Voor meer informatie over de achtergrond van de berekeningen in dit hoofdstuk wordt verwezen naar Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016). In dit hoofdstuk beschrijven we alleen de veranderingen in de geconstateerde behoefte bij toepassing van de nieuwe bevolkingsprognoses in vergelijking met de berekeningen met de oude bevolkingsprognose uit de rapportage van Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016).

3.1 Voetbal

Wedstrijdvelen

Tabel 3.1 Berekening wedstrijdvelbehoefte, zaterdag, 2015, 2020 en 2035

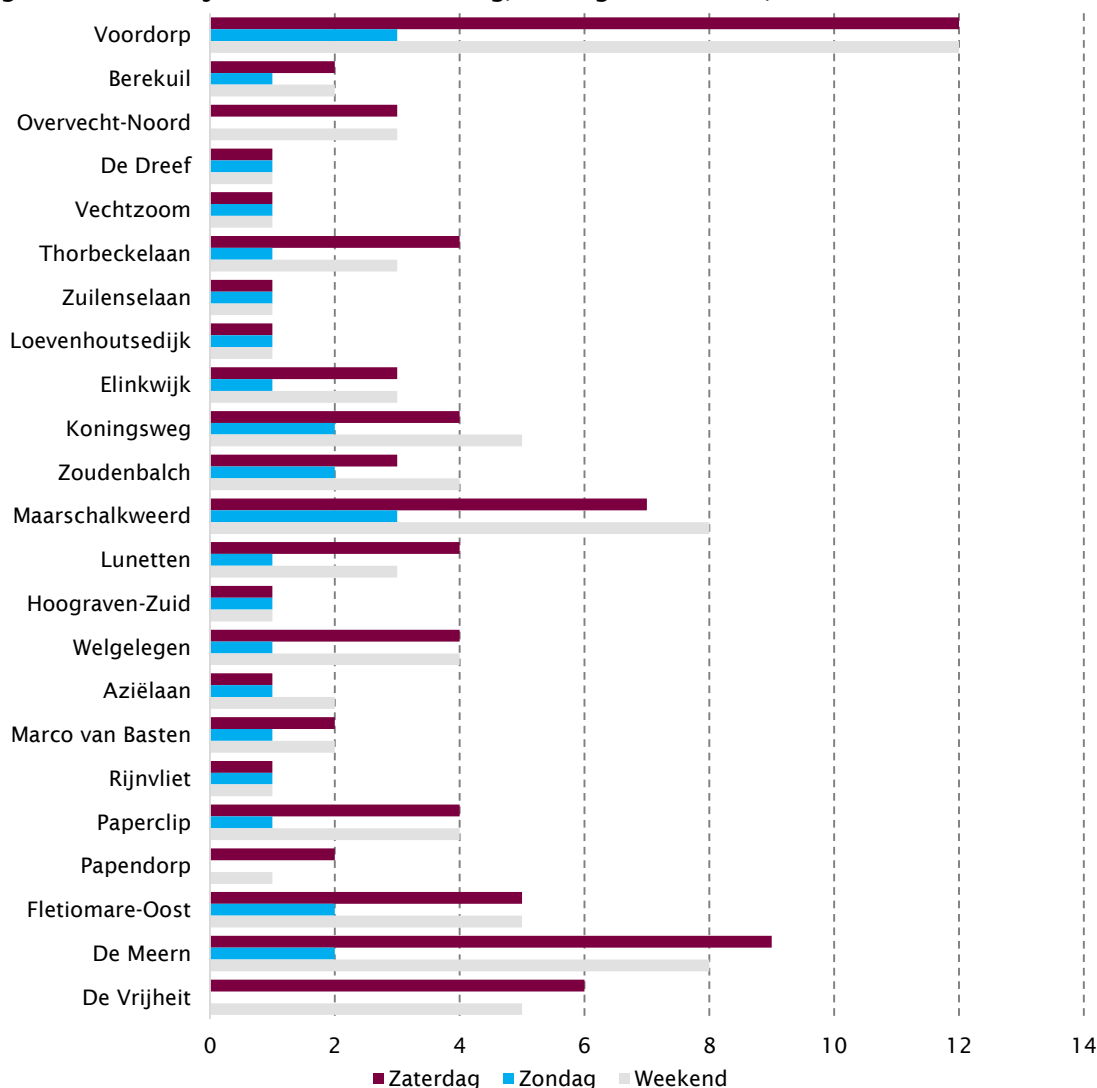
Wijk	Sportpark	Aantal wedstrijd-velen	Wedstrijdvel behoefte			Overschot (+) / tekort (-)		
			2015	2020	2035	2015	2020	2035
Noord-Oost	Voordorp	9,5	11	12	14	-1,5	-2,5	-4,5
	Berekuil	1,5	2	2	2	-0,5	-0,5	-0,5
Overvecht	Overvecht-Noord	5,5	3	3	4	2,5	2,5	1,5
	De Dreef	1,5	1	1	1	0,5	0,5	0,5
	Vechtzoom	3,0	1	1	1	2,0	2,0	2,0
Noord-West	Thorbeckelaan	3,0	3	4	4	0,0	-1,0	-1,0
	Zuilenselaan	4,0	1	1	2	3,0	3,0	2,0
	Loevenhoutsedijk	1,5	1	1	1	0,5	0,5	0,5
	Elinkwijk	4,0	3	3	3	1,0	1,0	1,0
Oost	Koningsweg	4,3	5	5	6	-0,8	-0,8	-1,8
	Zoudenbalch	4,0	4	4	4	0,0	0,0	0,0
	Maarschalkweerd	7,0	7	8	9	0,0	-1,0	-2,0
Zuid	Lunetten	4,5	4	4	4	0,5	0,5	0,5
	Hoograven-Zuid	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
Zuid-West	Welgelegen	3,0	4	4	5	-1,0	-1,0	-2,0
	Aziëlaan	2,0	2	2	2	0,0	0,0	0,0
West	Marco van Basten	2,3	2	2	3	0,3	0,3	-0,7
Leidsche Rijn	Rijnvliet	2,0	1	1	2	1,0	1,0	0,0
	Paperclip	4,5	3	4	5	1,5	0,5	-0,5
	Papendorp	2,0	1	2	2	1,0	0,0	0,0
Vleuten De Meern	Fletiomare-Oost	4,0	5	5	5	-1,0	-1,0	-1,0
	De Meern	6,0	8	9	10	-2,0	-3,0	-4,0
	De Vrijheit	6,0	5	6	7	1,0	0,0	-1,0
<i>Som van</i>			<i>84</i>			<i>+2,7</i>		
<i>Gemeente Utrecht sportparken</i>		<i>86,1</i>	<i>78</i>	<i>85</i>	<i>97</i>	<i>+8,1</i>	<i>+1,1</i>	<i>10,9</i>

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses.

Wanneer de nieuwe bevolkingsprognoses worden toegepast op de cijfers in tabel 2.7 uit Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016), zien we dat de uitkomsten voor 2020 overeenkomen, met uitzondering van Sportpark Papendorp (tabel 3.1). Bij toepassing van de nieuwe bevolkingsprognoses voor de behoefte in 2035 treden bij zeven sportparken veranderingen op, namelijk bij Voordorp, Overvecht-Noord, Zuilenselaan, Koningsweg, Rijnvliet en Papendorp. Op deze sportparken is ten opzichte van de oude bevolkingsprognoses één extra wedstrijdveld nodig. Bij Voordorp, Koningsweg en De Meern leidt dit tot een groter tekort dan op basis van de oude bevolkingsprognoses werd verwacht. Bij de andere sportparken neemt het overschot aan velden voor 2035 naar verwachting af als gevolg van de grotere bevolkingsgroei die nu wordt voorspeld.

De gemeente Utrecht zet sinds een paar jaar in op efficiënter gebruik van de aanwezige voetbalvelden in de gemeente. Om deze reden is in figuur 3.1 de wedstrijdveldbehoefte per sportpark in 2020 gepresenteerd. De wedstrijdveldbehoefte bestaat uit een zaterdag-, een zondag- en een weekendbehoefte. De hoogste waarde is de werkelijke behoefte, en komt overeen met de waarde in tabel 3.1 op pagina 13.

Figuur 3.1 Wedstrijdveldbehoefte zaterdag, zondag en weekend, 2020

Noot: Deze cijfers zijn op basis van de cultuurtechnische normen vastgesteld.

Trainingsvelden

De nieuwe bevolkingsprognoses hebben geen gevolgen voor de trainingsbehoefte in 2020 (tabel 3.2). In 2035 is op Zoudenbalch één trainingsveld extra nodig vanwege de grotere bevolkingsgroei. Op de andere sportparken zijn de uitkomsten voor 2035 gelijk.

Tabel 3.2 Berekening trainingscapaciteit, 2015, 2020 en 2035

Wijk	Sportpark	Aantal trainings- velden	Trainingsveld behoefte			Overschot (+) / tekort (-)		
			2015	2020	2035	2015	2020	2035
Noord-Oost	Voordorp	4,5	6	7	7	-1,5	-2,5	-2,5
	Berekuil	1,5	1	1	1	0,5	0,5	0,5
Overvecht	Overvecht-Noord	1,0	2	2	2	-1,0	-1,0	-1,0
	De Dreef	0,5	1	1	1	-0,5	-0,5	-0,5
	Vechtzoom	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
Noord-West	Thorbeckelaan	2,0	2	2	2	0,0	0,0	0,0
	Zuilenselaan	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
	Loevenhoutsedijk	0,5	1	1	1	-0,5	-0,5	-0,5
	Elinkwijk	2,0	1	2	2	1,0	0,0	0,0
Oost	Koningsweg	2,3	3	3	3	-0,8	-0,8	-0,8
	Zoudenbalch	1,0	2	2	2 3	-1,0	-1,0	-1,0 -2,0
	Maarschalkweerd	3,5	4	4	5	-0,5	-0,5	-1,5
Zuid	Lunetten	3,5	2	2	2	1,5	1,5	1,5
	Hoograven-Zuid	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
Zuid-West	Welgelegen	2,0	2	3	3	0,0	-1,0	-1,0
	Aziëlaan	2,0	1	1	1	1,0	1,0	1,0
West	Marco van Basten	1,3	1	1	2	0,3	0,3	-0,7
Leidsche Rijn	Rijnvliet	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
	Paperclip	3,5	2	2	3	1,5	1,5	0,5
	Papendorp	1,0	1	1	1	0,0	0,0	0,0
Vleuten De Meern	Fletiomare-Oost	3,5	3	3	3	0,5	0,5	0,5
	De Meern	5,0	4	5	5	1,0	0,0	0,0
	De Vrijheit	2,0	2	3	3	0,0	-1,0	-1,0
<i>Gemeente Utrecht Som van sportparken</i>		46,6	45	50	53 54	+1,6	-3,4	-6,4 -7,4

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses. Indien er geen doorgestreept cijfer in een cel staat, is de behoefte gelijk gebleven.

3.2 Hockey

Op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses hebben Rijnvliet en Fletiomare in 2020 én 2030 een behoefte aan één extra veld meer dan is berekend in Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016).

Tabel 3.4 Berekening capaciteit hockeyvelden, per wijk

Wijk	Vereniging	Aantal velden	Veldenbehoefte			Overschot (+) / tekort(-)						
			2015	2020	2035	2015	2020	2035				
Oost	Kampong	9	9	9	10	-	-	-1				
	UNO	^A 2	1	2	2	+1	-	-				
Zuid-West	Zwaluwen	2	2	4	4	-	-2	-2				
Leidsche Rijn	Rijnvliet	2	2	3 4	3 4	-	+1 -2	+1 -2				
Vleuten-De Meern	Fletiomare	^B 5	7	8	9	9-10	-2	-3	-4	-4	-5	
<i>Gemeente Utrecht Som van verenigingen</i>		^{A,B} 20	21	26	28	30	32	-1	-6	-8	-8	-10

^A Betreft de velden van Sportcomplex Olympos waarvan UNO gebruikmaakt.

^B Exclusief een mini-veld.

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses. Indien er geen doorgestreept cijfer in een cel staat, is de behoefte gelijk gebleven.

3.3 Handbal

Handbalvereniging Leidsche Rijn zal, op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses, in 2020 één extra veld nodig hebben dan waar de vereniging beschikking over heeft. In Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016) werd pas in 2035 een tekort genoemd (tabel 3.5).

Tabel 3.5 Berekening capaciteit handbal

Vereniging	Aantal velden	Veldbehoefte			Overschot (+) / tekort (-)		
		2015	2020	2035	2015	2020	2035
Leidsche Rijn	1	1	+1 2	2	-	= -1	-1

Noot: de doorgestreepte cijfers betreffen de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses. Deze wijken af ten opzichte van de behoefte op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses. Indien er geen doorgestreept cijfer in een cel staat, is de behoefte gelijk gebleven.

3.4 Korfbal

Op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses heeft HKC reeds in 2020 ruimtetekort, in tegenstelling tot in 2025, zoals is berekend in Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016). De overige uitkomsten tonen geen verschillen (tabel 3.6).

Tabel 3.6 Berekening capaciteit korfbal

	Aantal velden	Veldbehoefte		
		2015	2020	2035
Synergo (Overvecht)	1 veld 40*20 en twee pupillenvelden 24*12	4 velden van 40*20	4 velden van 40*20	5 velden van 40*20
<i>Overschot/tekort</i>		<i>Ruimtetekort</i>	<i>Ruimtetekort</i>	<i>Ruimtetekort</i>
HKC (Zuid)	1 veld 60*30 en 1 veld 40*20	2 velden van 40*20	3 velden van 40*20	3 velden van 40*20
<i>Overschot/tekort</i>		<i>Conform behoefte</i>	<i>Ruimtetekort</i>	<i>Ruimtetekort</i>
Fiducia (Vleuten-De Meern)	1 veld 60*30 en 2 velden 40*20	3 velden van 40*20	3 velden van 40*20	3 velden van 40*20
<i>Overschot/tekort</i>		<i>Conform behoefte</i>	<i>Conform behoefte</i>	<i>Conform behoefte</i>

Noot: de dikgedrukte uitkomst wijkt af ten opzichte van de behoefte op basis van de oude bevolkingsprognoses.

3.5 Honk- en softbal

De nieuwe bevolkingsprognoses hebben geen gevolgen voor de toekomstige veldbehoefte van de honk- en softbalverenigingen zoals berekend in Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016; tabel 3.7).

Tabel 3.7 Berekening capaciteit honk- en softbal

	Aantal velden (honkbal/softbal)	Veldbehoefte (honkbal/softbal)		
		2015	2020	2035
Domstad Dodgers (Zuid-West)	1/1	1/1	1/2	1/2
<i>Overschot/tekort</i>		<i>Conform behoefte</i>	<i>Softbalveld tekort</i>	<i>Softbalveld tekort</i>
U.V.V. (Leidsche Rijn)	1/3	1/3	1/3	1/3
<i>Overschot/tekort</i>		<i>Conform behoefte</i>	<i>Conform behoefte</i>	<i>Conform behoefte</i>

4. Conclusies

Op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses, waarin een snellere en grotere bevolkingsgroei wordt verwacht dan bij de oude bevolkingsprognoses, wordt geconstateerd dat de behoefte aan sportruimte in Utrecht sneller toeneemt dan in Wezenberg-Hoenderkamp (2014) en Wezenberg-Hoenderkamp & Schadenberg (2016) is berekend.

Binnensport

In de gemeente Utrecht liggen, op basis van de minimale variant van de Planologische Kengetallen, voldoende sporthallen, voor nu en in de toekomst. In de gemeente is echter een gebrek aan sportzalen (en gymzalen). Door dit tekort is de druk op de sporthallen hoger (te hoog). Er is behoefte, nu en in de toekomst, aan meer grote zalen (sportzalen of -hallen) in de gemeente dan dat er nu in de gemeente aanwezig zijn.

De behoefte aan binnensportruimte neemt in Leidsche Rijn het snelst toe. Het aanbod in deze wijk is vergeleken met andere wijken relatief hoog, waardoor de verwachte tekorten in 2020 en 2030 vergelijkbaar zijn met andere wijken, of zelfs kleiner zijn dan in andere wijken.

Buitensport

In de huidige situatie (2015) bestaan bij de Utrechtse hockeyverenigingen flinke tekorten. Op basis van de nieuwe bevolkingsprognoses nemen deze tekorten verder toe dan tot nu toe was becijferd. Vooral in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern nemen de tekorten richting 2020 en 2035 verder toe.

De nieuwe bevolkingsprognoses leiden op korte termijn (2020), met uitzondering van Papendorp, niet tot een grotere behoefte aan voetbalvelden. Ook voor de lange termijn (2035) zijn de gevolgen gering. De toegenomen vraag kan bij de meeste sportparken met het huidige aantal velden op deze sportparken worden opgevangen. Op drie sportparken (Voordorp, Koningsweg en De Meern) neemt het tekort aan voetbalvelden in 2035 toe als gevolg van de verwachte grotere groei van de bevolking. De tekorten aan handbal- en korfbalruimte bij de verenigingen treden naar verwachting eerder op nu tot 2020 een grotere bevolkingsgroei is verwacht, maar zijn in omvang voor de periode tot 2035 vergelijkbaar met de uitkomsten op basis van de oude bevolkingsprognoses.

Referentielijst

Wezenberg-Hoenderkamp, K. (2014). *Capaciteit binnensport Utrecht*. Utrecht: Mulier Instituut.

Wezenberg-Hoenderkamp, K. & Schadenberg, B. (2016). *Ruimte voor sport in Utrecht 2016-2035. Een vraag-aanbod analyse van buitensportaccommodaties tot en met 2035*. Utrecht: Mulier Instituut.

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl